

Examenexperts willen snel groen examenprofiel presenteren

Afspraken over goede examinering

Het mbo wil met examenprofielen vertrouwen van bedrijfsleven en overheid in de kwaliteit van examinering terugwinnen. Er lopen nu ontwikkelpilots. Terwijl het landelijke project uitstel heeft gekregen, houdt het groene onderwijs vast aan het ingezette tijdsplan. Ook vanuit strategische motieven.

Jan-Pieter Janssen (Citaverde College), projectleider examenprofielen, ziet een groot verschil in de weg naar een examenprofiel van het groene onderwijs en het overige mbo-onderwijs. “Je ziet daar een proces met een enorme diversiteit. Soms heel algemeen en soms ook heel gedetailleerd. De discussie gaat nog heel veel kanten op.”

Hij praat over zijn ervaring op 23 maart bij de presentatie van opbrengsten van examenprofielen uit ontwikkelpilots aan staatssecretaris Van Bijsterveldt (OCW). “Het is een hele zoektocht”, vervolgt hij. Het groene onderwijs kan vol-

gens hem dan gebruik maken van “bestaande samenwerkingsverbanden en we kunnen beschikken over de opbrengst van de inspanningen die we samen met het regionale bedrijfsleven de afgelopen jaren hebben geleverd in het verbeteren van de examenkwaliteit”.

“Het is duidelijk geworden dat dergelijke trajecten veel tijd kosten”, vervolgt hij. Dat is ook de reden dat het project examenprofiel met een jaar wordt verlengd. Maar het groene onderwijs wil verder. Ze wil voor de zomer een model examenprofiel gereed hebben. Motief daarbij is de voorsprong die het groene

onderwijs zou hebben en waar bijvoorbeeld Jan van Zijl, voorzitter MBO Raad, op 23 maart naar verwees. Die voorsprong willen de examenexperts graag vasthouden.

In een vergaderzaal bij de AOC Raad werd vrijdagmiddag 3 april tijdens een expertbijeenkomst een flinke stap gezet naar de realisatie van zo'n examenprofiel voor het groene mbo. Tot tevredenheid van de afgevaardigde examenexperts, AOC Raad en Cinop-begeleiders. Ze willen nu in gesprek hierover met het bedrijfsleven, de aoc's en de landelijke regiegroep.

Projectleiding en experts groen examenprofiel: vlnr Wim Grooters (De groene standaard, Aequor), Marjolein Rienties en Paula Willemse (Cinop), Judith Gulikers (ECS Wageningen UR), Agnes Jansen (AOC Raad), Jan Boerman (Wellantcollege), Jan-Pieter Janssen (projectleider), Jan Jacobs (Helicon Opleidingen) en Rein van der Wal (Prinsentuin College)

Wie, wat waarom

Wat is dit voor project?

In het examenprofiel worden afspraken vastgelegd over de kenmerken van een goede examinering. Dat kan heel algemeen, maar ook gedetailleerd; op verschillende niveaus: landelijk, sectoraal, regionaal.

Het project examenprofiel startte in 2008. Aanleiding was de zorg om de kwaliteit van de examinering in het mbo en de vraag naar standaardisering. MBO Raad en Colo namen initiatief en kwamen met een plan van aanpak. Er kwam ook een website (examenprofiel.nl) en een projectorganisatie met een landelijke regiegroep. AOC Raad, MKB Nederland, VNO-NCW en Paepo werden bij het project betrokken. En steun komt van de ministeries van OCW en LNV.

De AOC Raad voert mede regie over het project (Jan-Pieter Janssen) en werkt in het verlengde van het Actieplan Examinering (dat volgens afspraken daarover

met LNV liep van 2006-2008) aan een groen examenprofiel. Met inbreng van uit De groene standaard en Phoenix.

Wat is de functie van het examenprofiel?

Het examenprofiel moet het vertrouwen van bedrijfsleven in de kwaliteit van mbo-examinering vergroten. Het examenprofiel moet wel meerwaarde opleveren voor alle onderwijsinstellingen.

Wat zijn dan de eisen voor een examenprofiel voor het groene domein?

Bij opstellen ervan moet je uitgaande van een landelijke format rekening houden met wettelijke eisen voor examinering, inhoud en niveau van de opleidingen en ook met validiteit en betrouwbaarheid van examinering. Dat laatste houdt bijvoorbeeld in dat je toetst wat je wilt toetsen en dat je toetsing onder dezelfde omstandigheden ook steeds hetzelfde resultaat oplevert. Dus dat een kandidaat die aan dezelfde eisen voldoet, niet de ene keer zakt en de andere

keer slaagt. Verder wil je een duurzaam profiel opdat dat niet steeds geactualiseerd moet worden. Met ruimte voor detaillering voor het hele groene domein (dus niet de detaillering zelf). Maar ook dat het bedrijfsleven zich erin herkent. Het examenprofiel moet ten slotte vooral zinvol zijn. Is het uitvoerbaar, beperkt het de bureaucratie en werkt het voor alle onderdelen van de sector en alle didactische uitvoeringsopties?

Wat vraagt het bedrijfsleven van mbo-examinering?

Het bedrijfsleven vraagt vooral om herkenbaarheid. En om transparantie en controleerbaarheid. Alleen een transparante examinering, dat wil zeggen dat je ook kunt zien wat er gebeurt, kan vertrouwen geven.

Waar kan het bedrijfsleven inbreng hebben in de examinering?

De verwachting is sowieso dat in het competentiegerichte onderwijs de in-

Overleg examenexperts

breng van het bedrijfsleven groter wordt. Staatssecretaris Van Bijsterveldt onderstreepte op de bijeenkomst van 23 maart hoe belangrijk dat is voor aansluiting en vertrouwen. Wat betreft examinering kan bedrijfsleven deelnemen op verschillende punten in het proces. Bij constructie, vaststelling, afname en evaluatie. “Zoals dat inmiddels in het groene onderwijs gebeurt”, aldus Janssen.

Wanneer betrek je het bedrijfsleven bij realisatie van het examenprofiel?

Janssen: “Als je heel vroeg met bedrijfsleven rond de tafel gaat, heb je nog geen basis. Dan kun je niets laten zien. Maar nu we een serieus concept hebben waarin we onder andere verwoord hebben welke afspraken het groene onderwijs de afgelopen jaren met het bedrijfsleven heeft gemaakt, gaan we graag een gesprek aan met de Paritaire commissie (overleg van onderwijs en bedrijfsleven bij Aequor) en een paar grote brancheorganisaties (zoals LTO, VHG, Cumela en VBW).”

Wat gebeurt er vandaag, de expertbijeenkomst op 3 april?

Er worden verbeteringen aangebracht in het concept zoals dat uit een eerste bespreking op 10 december is gekomen. Daarin werd een uitwerking gegeven

voor drie punten: betrokkenheid bedrijfsleven, dekking inhoud en niveau van examens en de kwaliteit van examinering. Paula Willemse, Cinop: “We moeten kijken of de sectorale uitwerking op het tweede niveau (voor die drie thema’s) voldoende ruimte biedt voor het derde niveau.”

Welke niveaus bedoelt Willemse?

In het project examenprofielen zoals MBO Raad en Colo dat hebben opgezet is sprake van drie niveaus van uitwerking.

Niveau 1: landelijk, kaderstelling voor hele mbo

Niveau 2: per kwalificatiedossier of meerdere kwalificatiedossiers (cq: groene domein)

Niveau 3: de examenregeling per instelling

Er is voor gekozen om een examenprofiel voor het hele groene domein op te stellen. Er werd op 3 april dus vooral gepraat over niveau 2.

Wat is de rol van Cinop?

Cinop begeleidt de aoc-vertegenwoordigers in de ontwikkeling van het groene examenprofiel.

Wie zitten er nog meer bij en waarom?

Judith Gulikers, onderzoeker bij Educatie- en Competentiestudies, Wagenin-

gen UR heeft zestien verschillende examenprofielen bestudeerd. Ze deed onderzoek naar assessment in het mbo. Vanwege haar expertise is haar deelname gevraagd aan het proces naar een examenprofiel.

Servicedocument

Cinop gaat nu verder met de precieze formuleringen voor het examenprofiel. En de projectleiding, Jan-Pieter Janssen en Agnes Jansen, bespreken de resultaten met de Beleidsadviesraad Onderwijs, het bestuur van de AOC Raad, de Paritaire commissie (Aequor) en de Stuurgroep waarin Broer Adema (Aeres), Wout van de Bor (Terra) en Theo Koolen (Helicon).

Er wordt ook nagedacht over een verbetering van het servicedocument examinering zoals dat in het Actieplan Examinering ontwikkeld is. Dat document gaat, zo is de gedachte, over processen en betrokkenen. Met bijvoorbeeld kerncompetenties voor assessoren en richtlijnen voor uitwerking van een goede examineringspraktijk in een handboek op instellingsniveau.

Het is ook nog de bedoeling dat enkele aoc-vestigingen het ontwikkelde groene examenprofiel op uitvoerbaarheid testen. □